

Jól vizsgáztak a tsz felvásárlótelepek

Mégis lesz termelőszövetkezeti lakóközpont Balástyán?

Korábban hírt adtunk arról, hogy Balástyán, a Móra Ferenc Termelőszövetkezetben elsősorban a fiatalok és a központi major dolgozói között közvéleménykutatás kezdődött. A kérdés az volt: építenének-e szívesen kertesi családi házakat egy új lakótelepen, központban, mely a major szomszédságában helyezkedne el?

mely az igényeknek megfelelően akár szériában is tudja majd a családi házakat készíteni. A lakótelepen az állattenyésztőkön, majori dolgozókon túl a közelben levő 150 holdas közös szőlő- és gyümölcsös-telep állandó dolgozóit szeretnék elsősorban lakásokhoz juttatni.

Művelődési ház

A termelőszövetkezet 16 ezer forint költséggel már elkészítette a lakótelep új, szép művelődési házának építési tervét is. Sőt már a szükséges épületanyagokat is beszerették hozzá. Csupán a művelődési házra saját kivitelezésben 930 ezer forintot szándékozik fordítani a termelőszövetkezet. Az épületben színpaddal kibővített nagy előadóterem, olvasóterem, továbbá klubterem, konyha és étterem is helyet foglal. Gondoltak a dolgozók másféle kényelmére is. Hideg és meleg vizes női és férfi fürdők, öltözők is lesznek az új művelődési

házban. Már arról is folytattak tárgyalást illetékesekkel, hogy kellő időben vegyes iparcikkbolt nyíljon a telepen.

A munkahely közelében

Gondot jelenleg csupán az okoz, hogy az Építésiügyi Minisztérium már hónapok óta nem válaszol a Csongrád megyei tanács építési és közlekedési osztályának felterjesztésére, melyben a lakótelep építésének engedélyezését kérvényezték. Jóllehet, törvényes rendelkezés mondja ki, hogy amennyiben már 50 igénylő jelentkezik, úgy a lakótelep építésének engedélyét ki kell adni. A balástyai új lakótelep építését a jelenlegi áldatlan településviszonyok is indokolják. A legközelebbi falu, Balástya 6 kilométerre fekszik ide, s a dolgozóknak komoly érdekük fűződik ahhoz, hogy a munkahelyük közelében lakhassanak.

Családi házak szériában

Amint Nagy Sándor tiszteletos elnök elmondotta, a közvéleménykutatás kiváló eredménnyel végződött. A tsz leendő új lakótelepén máris 50 család szándékozik házat építeni. Számukra terv szerint — rendkívül kedvezményes feltételek mellett — 400-600 négyzetméteres telkeket oszt majd ki a termelőszövetkezet. Most már saját nyolctagú, építő szakmunkásokból álló brigádja is van a tsz-nek,

Az ideai földieper és a kereskedelem

Általános az a megállapítás, hogy a földieper az idén nem fizetett olyan jól a termelőknél, mint tavaly. Ennek pedig mindenképp az az oka, hogy a termés exporthányada — főleg időjárási okokból — lényegesen kisebb volt most, mint korábban. A külföldre szánt 70 vagon Csongrád megyei földieperből csupán 50 vagonnyi áru hagyhatta el az országot. A legtöbb földiepret a homok és a sároság miatt kellett leértékelni. A gyakori eszések következtében a mocskosodáson túl „foltosság” is felléphet. A keletkezett árbevételi kiesés azonban lényegesen kisebb lehetett volna, ha fejlettebb agrotechnikai eljárásokat alkalmaznak a termelők. Például ha a tavasszal szecc-

kázott szalmával vagy pelyvával terítik be a sorok közeit, s a bokrok alját, a termés megmenekülhetett volna a sárosodástól. S még néhány napos időnyereség is biztosítható lett volna az érésben. Mindez komoly tanulsággal szolgál a jövőt illetően. A mostani alacsonyabb árakból kár lenne bárkinek is azt a következtetést levonni, hogy viszály kell szállni a menyinyégi termelésben a földieperrel. A hazai és külföldi kereskedelemnek a jó áruért egyáltalán nincs szándékában a jövőben sem kevesebbet fizetni a korábbi években kialakult átlagáraknál. Ehhez természetesen szükséges a megfelelő minőség.

A PURINA

Egyelőre még idegenül hangzik ez a szó: Purina. Mára bizonyos azonban, hogy a sertésenyésztő gazdák hamarosan megbarátkoznak majd vele, csak az szükséges, hogy a gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat révén minél többet hozzájussanak. A német receptúra alapján készült sertésápolóanyagot az idén a baksai Új Élet Tsz gazdáinak sikerrel próbálták ki. Madarász Antal főagronómus mondotta el, hogy néhány vemhes kocát ezzel a tápszerrel készítettek elő a fiálásra, s az alóluk később leválasztott 22 kismalac a tápszer hatására nyolchetes korban 30 kilogrammos átlagsúlyt ért el. Darabonként 5,7 kilogramm voltak nehezebbek átlagosan ezek a malacok azoknál a hasonló korú malacoknál, melyek nem kaptak Purinát. A táppal etetett malacokat választás után azonnal hizlaldába vihetik, olyan erősek és fejlettek, hogy a gyors hizlalásra fogás nem zavarja fejlődésüket. Az új tápszer a Csongrád megyei Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat hozza forgalomba. A probléma csupán az, hogy az országsterre jelentkező mind nagyobb keresletet egyelőre még nem tudják kielégíteni. S a mázsánkénti 371 forintos árat sem sokallják a hizláló gazdaságok, mert megéri.

Minden napja — munkanap

A parasztember korán kelő, mint a nap. Ime, vasárnap van, s Hajdú János bácsi már hajnali 4-kor kilep a kiskapun. Az újszentiváni Új Élet Tsz borjűgondozója nem is a naphoz igazítja óráját, hanem a kisborjak ébredéséhez. Harmincnégy jószág várja lesi jövetelét: nem késhejt, hiszen szereti az állatokat. A világ változott így is, meg amúgy is, de Hajdú János mindig a jószágokhoz kötötte sorsát. Bojtárkodott a Pallavicini uradalomban, kommciónós juhász volt az egyik tiszaszegedi nagyzásánál, 1952-ben csapott fel községi juhásznak Újszentivánban, aztán a tsz-

ben tehenész lett. — Megszerettem ezt is, apám ilyesfélével foglalkozott — jegyezte meg. Nincs vasárnapja, minden napja — munkanap. Mégis elégedett, tavaly 1140 munkaegységet szerzett, ami közel 38 ezer forint keresetnek felel meg. Ot gyereke van — igaz, már nagyocskák, néhány kenyérkereső is — mégis megvan a helye a pénznek. A hajnali munkából reggel nyolckörül tér haza, hivatalnokféle emberek ilyenkor indulnak az irodába. A kiskaputól rózsaszagú levegő vezet karos házáig, kicsi ideig elgyönyörködik a harmatos vörös rózsákban, az udvar színes virágaiban. Balogh Ödön

Közismert a termelőszövetkezetek körében az a törekvés, hogy kikapcsolják az áru értékesítéséből a helyi földművelőszövetkezeti közvetítő kereskedelmet. Így a közös nagyüzemekből és a háztáji gazdaságokból kikerülő zöldséget, gyümölcsöt és másféle termékeket közvetlenül a feldolgozó iparnak és a nagykereskedelemnek adják át.

Termelőszövetkezeti begyűjtő és felvásárló telepek nyíltak az idén többek között Forráskúton, Üllésen és Öttömösön.

A zászányszéki tsz-csoportok is részben már önállóan értékesítették idei földiepertermésüket. Vezető kereskedelmi szakemberek szerint a tsz-ek elfajta vállalkozásainak komoly jövője van. Mára bizonyosodott, hogy az említett telepeken

gyorsabb és sokkal gördülékenyebb az áruk átvétele és továbbítása,

mint azokon a helyeken, ahol még a hagyományos módszerekkel bonyolítják a munkát. A forráskúti Halandás Tsz különösen a földieper felvásárlásában és elszállításában ért el most kiemelkedő eredményt. A járásban eddig felvásárolt nagy mennyiségű földieper jelentős részét éppen a forráskúti szövetkezeti gazdák szállították. Más községekkel szemben az exporthányaduk is igen jó volt. A közelgő őszi és sárgabarackszézon kezdetére

az üllési és forráskúti termelőszövetkezeti felvásárló telepek megszervezik a rakodás teljes gépesítését.

Ezáltal tovább gyorsul a munka, az áruszállítás lendülete. Szükséges ez, mert csupán csak az üllési Kos-

suth Tsz telepére öszibarackból több mint 60 vagon érkezését jelezték eddig.

Zákányszéken a Május 1. Tsz-csoport gazdái kezdetben a Mórahalom és Vidéke Körzeti Földművelőszövetkezettel voltak szerződéses kapcsolatban. A földieper átvételéért és minőségéért a földművelőszövetkezet 2 százalékos díjat kért, az 5 százalékos díjat pedig a földművelőszövetkezet felől. Később azonban felmondta ezt a megállapodást, már csak 4 százalékos díjat kért, az 5 százalékot pedig a földművelőszövetkezet felől. Ezt a korrekciót aligha mondható ajánlatot a Május 1. Tsz-csoport elfogadni már nem tudta, s néhány hét óta

most már ez a község is a saját telepén, önállóan folytatja a korai gyümölcsök felvásárlását.

Az eredmények alapján semmi okuk sincs arra, hogy megbánják a vállalkozást.

Megbecsüljük-e eléggé...

Nem becsljük eléggé szórvány gyümölcsösöinket, házikertjeinket, pedig az asztalunkra és exportra kerülő gyümölcsfélék 80-85 százaléka innen származik. Csongrád megye több mint 5 millió gyümölcsfa-állományának 75 százaléka egyéni gondozásban van. Hat év alatt 5200 holddal növekedett a gyümölcsösök területe a megyében, a szegedi járásban pedig 40-45 százalékkal. Magától adódik tehát a feladat: jobban kell vigyáznunk a szórványgyümölcsösök épségére, többet kell tenni fiatalításukért.

Nagyobb választékot

A gyümölcsösök számára a földművelőszövetkezetek gondoskodtak csemeteről, 1965 őszen és tavaly összesen 95 ezer csemetét adtak el a megyében. Ez még a kiöregedett fák pótlására is kevés. Különösen megye, szilva, cseresznye és kajszibarack csemetékben volt hiány. A szegedi járásban kedvezően hatott — állapította meg a megyei Népi Ellenőrzési Bizottság — a családi művelésre kiadott gyümölcsösök utáni befizetési kötelezettség, melyet a vegyes művelésű tsz-ekben és tszcs-kben alkalmaztak.

A takarékszövetkezetek hitelekkel segítettek a szórvány gyümölcsösök fejlesztését, tavaly közel 11 millió forintot kölcsönöztek hasonló célokra a gazdáknak.

Hiányos növényvédelem

Nagyobb gond a szórványgyümölcsösök növényvédelme, kevés a permetezőgép a megyében, ugyanakkor nagyon hiányos a termelők növényvé-

delmi szaktudása. A földművelőszövetkezetek 200 permetezőgéppel és 9 motoros permetezővel rendelkeznek, a gyümölcsösökben nyújtott segítségük csupán a megyei faállomány 1 százalékát óvta a fertőzéstől. A szegedi járásban kedvezőbb a helyzet, hiszen a termelők többsége megfelelő szakismeretekkel rendelkezik a növényvédelemben. A jelentősebb gyümölcsstermő falvakban, mint például Zsombón, Zákányszéken, Szatymazon, Domaszéken és Forráskúton több gazda házilag készített kismotoros permetezőgépet. Így a szegedi járás szórványgyümölcsösei a leggondozottabbak a megyében.

A növényvédelem társadalmi ügy. Sajnos, a Hazafias Népfront községi bizottságai által szervezett növényvédelmi akcióbizottságok megszűntek. A községi tanácsok, midőn e témával foglalkoznak, csupán a tényleg megállapítására szorítkoznak. A jövő feladata, hogy az említett akcióbizottságokat életképessé tegyék, vagy helyi növényvédelmi megbízottat nevezzenek ki, aki szaktanácsal látja el, illetve a permetezések elvégzésére serkenti a termelőket.

Néhány javaslat

A szórványgyümölcsösök gondosabb, szakszerűbb növényvédelmet érdemelnek. A Csongrád megyei NEB — miután szakemberekből álló munkabizottsága tanulmányozta a megye gyümölcsösök helyzetét — javasolja, hogy a szegedi járásban Kisteleken és Mórahalmon létesítsenek mezőgazdasági kigépezési és növényvédőszer-szaktüzet, ahol különböző permetekkel, gépekkel, alkatrészekkel látják el a termelőket. Szakképzett boltvezető megfelelő szakmai tanácsot nyújthat a gazdáknak.

Ruzsai mozaik

NAPSUGÁR-KÖTOLO

A nyáron 17 hold közös telepítésű, Napsugár fajta és másféle öszibarackos érleli első gyümölcsait a ruzsai Napsugár Tsz-ben. Az első nagyzemmi tábla barackfőtelője idén izelítőt nyújt abból, hogyan fizeti vissza a szövetkezeti gazdák fáradozását az elkövetkező években a rendre termőre csepegedő 60 hold közös telepítésű öszibarackos, 46 hold téli aima és a 73 hold szőlő.

MINITRAKTOR

Neve T-4K, ereje 10 lóval vetekszik, pedig kistermetű, amolyan minitraktor. Nem a divat, inkább a 150 centiméteres sortávolságú, közös telepítésű 60 hold szőlő készítette a ruzsai Juhász Gyula Tsz vezetőit, hogy e könnyűléptű gépet, a hozzáillő ekével, talajmaróval, kultivátorral, permetezővel és pótkocsival együtt megvásárolják a tavaszon. Így ennek a szőlőtáblának a művelését is gépesítik.

RANGOSODIK A KÖZÖS PORTA

Nyáron a Napsugár Tsz házi építőbrigádja három irodát, egy nagytermet és egy szolgálati lakást told a szövetkezeti gazdák központi otthonához. Az épület rangosodásában a legjobb az, hogy végre tanácskozóterem lesz a gazdaközösségnek, ahol megbeszélhetik gondjaikat, terveiket, sőt olykor „áldomást ihatnak” a közös szorgalom sikerére. Megéri a 300 ezer forintot, melyet az építésre szántak.

ÖSZIBARACKAL KÖSZÖNTIK A NYARALÓKAT

Szedik az öszibarack érettebbjét a Juhász Gyula Tsz gazdái, hogy a szegedi táj homoki gyümölcsével lepjék meg a síófoki nyaralókat. A hétfőn hajnalban Síófokra érkező tehergépkocsin 15 mázsa öszibarackot és 30 mázsa vegyes zöldséget küld a Juhász Gyula Tsz.

Új üzletház Szeged határában, a Szőregi út mentén az új földművelőszövetkezeti áruház építkezését. Örömel nyugtázták, hogy mostanában már a tetők is felkerültek a falakra s még az idén kinyílnak az üzletajtók a vásárlók előtt. Különösen az újszöregi dolgozók gondjain segít ez a földművelőszövetkezeti áruház. Eddig bevásárlás céljából Szőregre vagy Szegedre kellett utazniuk. — Fotorporterünk munkájában kapta lencsevégre az építőt.